

دانشکده مدیریت و حسابداری
دانشگاه علامه طباطبائی

پایان نامه برای دریافت درجه دکتری
مدیریت سیاستگذاری بازرگانی

الگویی برای تفکر راهبردی
A Model for Strategic Thinking

دانشجو: اکبر مقدر

اساتید راهنما

نادر مظلومی (استاد راهنمای ۱)

شهرام خلیل نژاد (استاد راهنمای ۲)

استاد مشاور

حسین رحمان سرشت

بهمن ۱۴۰۲

فهرست مطالب

فصل اول	۱
مقدمه	۲
۱-۱- بیان مسئله	۲
۱-۲- اهمیت و ضرورت موضوع	۵
۱-۳- هدف‌های تحقیق	۶
۱-۴- پرسش‌های تحقیق	۷
۱-۴-۱- پرسش اصلی تحقیق	۷
۱-۴-۲- پرسش‌های فرعی	۷
۱-۵- شرح واژه‌ها و اصطلاحات تحقیق	۷
۱-۶- محدودیت‌های تحقیق	۷
۱-۷- جمع بندی	۷
فصل دوم	۹
مقدمه	۱۰
۱- تفکر راهبردی	۱۱
۲- تفکر راهبردی و راهبرد	۱۵
۳- تفکر راهبردی و تفکر عملیاتی	۱۷
۴- مروری بر برخی الگوهای تفکر راهبردی	۱۷
۴-۱- الگوی «تفکر راهبردی» اومای (۱۹۸۲)	۱۸
۴-۲- الگوی «ویژگی‌های تفکر راهبردی» مینزبرگ (۱۹۹۵)	۱۸
۴-۳- الگوی «تفکر راهبردی» پله‌گرینو (۱۹۹۶)	۱۹
۴-۴- الگوی «تفکر پیوندی» کیلروی و مک‌کینی (۱۹۹۷)	۲۰
۴-۵- الگوی «عناصر تفکر راهبردی» لیدکا (۱۹۹۸)	۲۲
۴-۶- دسته‌بندی «نوآوری راهبردی» همل (۲۰۰۱)	۲۳

- ۲۳-۴-۷- الگوی «چندسطحی تفکر راهبردی» بن (۲۰۰۵).....
- ۲۴-۴-۸- الگوی «مهارت‌ها و ابزارهای تفکر راهبردی» ووتون و هورن (۲۰۱۰).....
- ۲۵-۴-۹- الگوی «مقدمات و برآمدهای تفکر راهبردی» موون (۲۰۱۳).....
- ۲۶-۴-۱۰- دسته‌بندی «پنج فرمان برای تفکر راهبردی» غفاریان و کیانی (۱۳۸۹).....
- ۲۷-۵- نحوه دست‌یابی به جنبه‌های الگوی تفکر راهبردی.....
- ۳۷-۶- جانمایی اجزای الگوها/ دسته‌بندی‌های تفکر راهبردی در جنبه‌های چهارگانه.....
- ۶۰-۷- تشریح مفاهیم اصلی تفکر راهبردی منتج از ادبیات و تعابیر مختلف مربوط به آن‌ها.....
- ۶۰-۷-۱- خلاقیت.....
- ۶۲-۷-۲- بینش.....
- ۶۶-۷-۳- هوشمندی.....
- ۶۹-۷-۴- محاسبه‌گری.....
- ۷۴-۷-۵- بازاندیشی آینده.....
- ۷۸-۷-۶- همکاری اثرمند.....
- ۸۳-۷-۷- فرصت‌جویی پویایی.....
- ۸۶-۷-۸- یادگیری هوشمند.....
- ۸۹-۷-۹- رویکرد نظام‌مند.....
- ۹۳-۷-۱۰- جهت‌بخش.....
- ۹۶-۷-۱۱- منحصراً ساز.....
- ۹۸-۷-۱۲- متمرکز.....
- ۱۰۰-۷-۱۳- نوآورانه.....
- ۱۰۱-۷-۱۴- چابک.....
- ۱۰۴-۷-۱۵- چندمنظوره.....
- ۱۰۵-۷-۱۶- بسیار اثرگذار.....
- ۱۰۶-۷-۱۷- جریان‌ساز.....
- ۱۰۹-۷-۱۸- مزیت‌یابی در رقابت.....
- ۱۱۱-۷-۱۹- موفقیت‌آفرینی در بازار.....

۱۱۳	۲۰-۷- برتری بخشی در عملکرد
۱۱۶	۲۱-۷- تداوم دهی
۱۱۸	۲۲-۷- استحکام بخشی
۱۲۰	۲۳-۷- تاب آوری
۱۲۳	۲۴-۷- مدل ذهنی نو
۱۲۷	۲۵-۷- ایده محوری درخشان
۱۲۹	۲۶-۷- تصمیم حیاتی
۱۳۲	۲۷-۷- راهبرد اثربخش
۱۳۵	۲۸-۷- حل مسئله اساسی
۱۳۷	۲۹-۷- تحول پیشران
۱۳۹	۸- جمع‌بندی مفاهیم اصلی تفکر راهبردی در ادبیات موضوع
۱۴۳	جمع‌بندی فصل
۱۴۴	فصل سوم
۱۴۵	مقدمه
۱۴۵	۱-۳- روش کلی تحقیق
۱۴۷	۲-۳- قلمرو زمانی و مکانی تحقیق
۱۴۷	۳-۳- جامعه تحقیق
۱۴۸	۴-۳- روش گردآوری داده‌ها و ابزار مورد استفاده برای آن
۱۴۹	۵-۳- روش تحلیل داده‌ها
۱۵۰	۶-۳- روش اجرای تحقیق
۱۷۱	۸-۳- جمع‌بندی
۱۷۲	فصل چهارم
۱۷۳	۱-۴- گام ۱: استخراج داده
۱۷۳	۱-۴-۱- زیرگام ۱-۱: تعیین منابع پایه تحقیق و جزئیات نشر
۱۷۹	۱-۴-۲- زیرگام ۱-۲: استخراج یافته‌ها در منابع پایه تحقیق
۱۷۹	۱-۴-۲- گام ۲: کدگذاری داده

- ۴-۲-۱- زیرگام ۱-۲: گروه‌بندی اولیه و کدگذاری «یافته‌های نوع اول» (دست‌یابی به مفاهیم اصلی مربوط در ادبیات)..... ۱۷۹
- ۴-۲-۲- زیرگام ۲-۲: کدگذاری «یافته‌های نوع دوم» برپایه جستجوی کلیدواژه‌های «مفاهیم اصلی و تعابیر مربوط» در متن منابع پایه تحقیق..... ۱۸۰
- ۴-۳-۳- گام ۳: ترجمه کدها به مضمون‌ها..... ۱۸۱
- ۴-۳-۱- زیرگام ۱-۳: سازمان‌دهی و ترجمه کدهای نوع اول به مضمون‌ها (در سه سطح: کلان‌مضمون، مضمون و زیرمضمون)..... ۱۸۲
- ۴-۳-۲- زیرگام ۲-۳: تجزیه و تحلیل کدهای نوع دوم در راستای پشتیبانی، تصحیح و یا تکمیل مضمون‌ها (در سه سطح: کلان‌مضمون، مضمون و زیرمضمون)..... ۲۱۸
- ۴-۳-۳- زیرگام ۳-۳: بررسی بیشتر و بازبینی مجدد مضمون‌های به‌دست آمده..... ۲۴۱
- ۴-۴-۴- گام ۴: ساخت الگویی از (کلان)مضمون‌ها..... ۲۴۱
- ۴-۴-۱- زیرگام ۱-۴: ساختاردهی و نهایی‌سازی مضمون‌ها در راستای ساخت الگو (در سه سطح: کلان‌مضمون، مضمون و زیرمضمون)..... ۲۴۱
- ۴-۴-۲- زیرگام ۲-۴: ترسیم نقشه مضمونی (الگوی نهایی شماتیک)..... ۲۴۲
- ۴-۵-۵- گام ۵: ارزیابی اعتمادپذیری ترکیب..... ۲۴۹
- ۴-۵-۱- زیرگام ۱-۵: قابلیت‌اعتبار..... ۲۴۹
- ۴-۵-۲- زیرگام ۲-۵: قابلیت‌تایید..... ۲۵۹
- ۴-۵-۳- زیرگام ۳-۵: قابلیت‌اطمینان..... ۲۸۰
- ۴-۵-۴- زیرگام ۴-۵: قابلیت‌انتقال..... ۲۸۲
- ۴-۲- جمع‌بندی..... ۲۸۶
- فصل پنجم..... ۲۹۸
- ۵-۱- وسعت و عمق تحقیق..... ۲۹۹
- ۵-۲- جامعیت جنبه‌ها و مضامین..... ۳۰۵
- ۵-۳- بحثی پیرامون «رتبه جنبه‌ها و مضامین»..... ۳۰۶
- ۵-۴- پاسخ به پرسش‌های تحقیق..... ۳۱۷
۱. صورت‌بندی الگوی تفکر راهبردی سازمان چیست؟ (پرسش اصلی)..... ۳۱۷
۲. جنبه‌های الگوی تفکر راهبردی سازمان کدامند؟ (پرسش فرعی ۱)..... ۳۱۷

۳. عوامل تشکیل‌دهنده (کلان‌مضمون‌ها، مضمون‌ها و زیرمضمون‌ها) هر جنبه از الگوی تفکر راهبردی سازمان کدامند؟ (پرسش فرعی ۲) ۳۱۸
- ۵-۵- حل مسئله‌های تحقیق ۳۱۸
۱. تفکر راهبردی مقوله‌ای کلیدی است که همچنان در حاله‌ای از ابهام است. ۳۱۸
۲. تفکر راهبردی مفهومی پیچیده و چندوجهی است و باید از جنبه‌های مختلف و در سطوح مختلف، بدان پرداخت. ۳۱۹
۳. تفکر راهبردی دچار پراکندگی و تشتت‌واژگانی غیرضروری است و به ایجاد ادبیات مشترک نیاز دارد. .. ۳۱۹
- ۵-۶- نوآوری در تحقیق ۳۱۹
۱. نوآوری در «شیوه حل مسئله تحقیق» ۳۲۰
۲. نوآوری در «انتخاب روش تحقیق» ۳۲۰
۳. نوآوری در «فرایند انجام روش ترکیب مضمونی» ۳۲۱
- ۵-۷- توصیه به پژوهش‌گران آتی ۳۲۱
- ۵-۸- سخن آخر ۳۲۳
- منابع و ماخذ فارسی: ۳۲۶
- منابع و ماخذ انگلیسی: ۳۲۷

فهرست جداول

- جدول ۱-۲: تفاوت‌های تفکر راهبردی و تفکر عملیاتی (هندفورد، ۱۹۹۵)..... ۱۷
- جدول ۲-۲: دست‌یابی به مضمون‌های اولیه برای جنبه‌های الگوی تفکر راهبردی ۲۸
- جدول ۳-۲: دسته‌بندی مضمون‌های اولیه برای جنبه‌های تفکر راهبردی و تعیین تعابیر منتخب برای آن‌ها ۳۵
- جدول ۴-۲: وضعیت سازگاری جنبه‌های کشف‌شده با مفاهیم متداول در نظریه‌پردازی ۳۶
- جدول ۵-۲: جانمایی اجزای الگوها/ دسته‌بندی‌های تفکر راهبردی در جنبه‌های مختلف ۳۸
- جدول ۶-۲: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «خلاقیت» در ادبیات تفکر راهبردی ۶۱
- جدول ۷-۲: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «بینش» در ادبیات تفکر راهبردی ۶۵
- جدول ۸-۲: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «هوشمندی» در ادبیات تفکر راهبردی ۶۸
- جدول ۹-۲: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «محاسبه‌گری» در ادبیات تفکر راهبردی ۷۲
- جدول ۱۰-۲: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «بازاندیشی آینده» در ادبیات تفکر راهبردی ۷۶
- جدول ۱۱-۲: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «همکاری اثرمند» در ادبیات تفکر راهبردی ۸۰
- جدول ۱۲-۲: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «فرصت‌جویی پویایی» در ادبیات تفکر راهبردی ۸۴
- جدول ۱۳-۲: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «یادگیری هوشمند» در ادبیات تفکر راهبردی ۸۸
- جدول ۱۴-۲: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «رویکرد نظام‌مند» در ادبیات تفکر راهبردی ۹۲
- جدول ۱۵-۲: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «جهت‌بخش» در ادبیات تفکر راهبردی ۹۵
- جدول ۱۶-۲: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «منحصر‌ساز» در ادبیات تفکر راهبردی ۹۸
- جدول ۱۷-۲: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «متمركز» در ادبیات تفکر راهبردی ۹۹
- جدول ۱۸-۲: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «نوآرانه» در ادبیات تفکر راهبردی ۱۰۱
- جدول ۱۹-۲: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «چابک» در ادبیات تفکر راهبردی ۱۰۳
- جدول ۲۰-۲: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «چندمنظوره» در ادبیات تفکر راهبردی ۱۰۴
- جدول ۲۱-۲: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «بسیار اثرگذار» در ادبیات تفکر راهبردی ۱۰۶
- جدول ۲۲-۲: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «جریان ساز» در ادبیات تفکر راهبردی ۱۰۸
- جدول ۲۳-۲: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «مزیت‌یابی در رقابت» در ادبیات تفکر راهبردی ۱۱۰
- جدول ۲۴-۲: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «موفقیت‌آفرینی در بازار» در ادبیات تفکر راهبردی ۱۱۳

- جدول ۲-۲۵: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «برتری بخشی در عملکرد» در ادبیات تفکر راهبردی ۱۱۵
- جدول ۲-۲۶: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «تداوم دهی» در ادبیات تفکر راهبردی ۱۱۷
- جدول ۲-۲۷: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «استحکام بخشی» در ادبیات تفکر راهبردی ۱۲۰
- جدول ۲-۲۸: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «تاب آوری» در ادبیات تفکر راهبردی ۱۲۲
- جدول ۲-۲۹: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «مدل ذهنی نو» در ادبیات تفکر راهبردی ۱۲۶
- جدول ۲-۳۰: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «ایده محوری درخشان» در ادبیات تفکر راهبردی ۱۲۸
- جدول ۲-۳۱: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «تصمیم حیاتی» در ادبیات تفکر راهبردی ۱۳۱
- جدول ۲-۳۲: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «راهبرد اثربخش» در ادبیات تفکر راهبردی ۱۳۴
- جدول ۲-۳۳: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «حل مسئله اساسی» در ادبیات تفکر راهبردی ۱۳۶
- جدول ۲-۳۴: تعابیر مختلف مربوط به مفهوم اصلی «تحول پیشران» در ادبیات تفکر راهبردی ۱۳۸
- جدول ۲-۳۵: جمع‌بندی مفاهیم اصلی تفکر راهبردی برپایه مرور نظام‌مند ادبیات ۱۳۹
- جدول ۳-۱: اطلاعات کلی مربوط به روش‌شناسی پژوهش ۱۴۶
- جدول ۳-۲: لیست متخصصان در ممیزی بیرونی ۱۴۸
- جدول ۳-۴: تبیین گام‌های پژوهشی در روش ترکیب مضمونی ۱۶۸
- جدول ۴-۱: جزئیات اطلاعات منابع پایه تحقیق ۱۷۴
- جدول ۴-۲: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامون مضمون «خلاقیت» در «مولفه‌های الگوها و دسته‌بندی‌ها»
منابع پایه تحقیق ۱۸۳
- جدول ۴-۳: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامون مضمون «بینش» در «مولفه‌های الگوها و دسته‌بندی‌ها»
منابع پایه تحقیق ۱۸۴
- جدول ۴-۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامون مضمون «هوشمندی» در «مولفه‌های الگوها و دسته‌بندی‌ها»
منابع پایه تحقیق ۱۸۷
- جدول ۴-۵: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامون مضمون «محاسبه‌گری» در «مولفه‌های الگوها و دسته‌بندی‌ها»
منابع پایه تحقیق ۱۸۸
- جدول ۴-۶: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامون مضمون «بازاندیشی آینده» در «مولفه‌های الگوها و
دسته‌بندی‌ها»
منابع پایه تحقیق ۱۹۱
- جدول ۴-۷: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامون مضمون «همکاری اثرمند» در «مولفه‌های الگوها و
دسته‌بندی‌ها»
منابع پایه تحقیق ۱۹۳

- جدول ۴-۸: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامون مضمون «فرصت جویی پویشی» در «مولفه های الگوها و دسته بندی ها»ی منابع پایه تحقیق ۱۹۶
- جدول ۴-۹: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامون مضمون «یادگیری هوشمند» در «مولفه های الگوها و دسته بندی ها»ی منابع پایه تحقیق ۱۹۹
- جدول ۴-۱۰: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامون مضمون «رویکرد نظام مند» در «مولفه های الگوها و دسته بندی ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۰۰
- جدول ۴-۱۱: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامون مضمون «جهت بخش» در «مولفه های الگوها و دسته بندی ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۰۲
- جدول ۴-۱۲: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامون مضمون «منحصر ساز» در «مولفه های الگوها و دسته بندی ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۰۳
- جدول ۴-۱۳: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامون مضمون «متمرکز» در «مولفه های الگوها و دسته بندی ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۰۴
- جدول ۴-۱۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامون مضمون «نوآورانه» در «مولفه های الگوها و دسته بندی ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۰۵
- جدول ۴-۱۵: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامون مضمون «چابک» در «مولفه های الگوها و دسته بندی ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۰۵
- جدول ۴-۱۶: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامون مضمون «چندمنظوره» در «مولفه های الگوها و دسته بندی ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۰۶
- جدول ۴-۱۷: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامون مضمون «بسیار اثر گذار» در «مولفه های الگوها و دسته بندی ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۰۷
- جدول ۴-۱۸: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامون مضمون «جریان ساز» در «مولفه های الگوها و دسته بندی ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۰۷
- جدول ۴-۱۹: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامون مضمون «مزیت یابی در رقابت» در «مولفه های الگوها و دسته بندی ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۰۸
- جدول ۴-۲۰: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامون مضمون «موفقیت آفرینی در بازار» در «مولفه های الگوها و دسته بندی ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۰۹
- جدول ۴-۲۱: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامون مضمون «برتری بخشی در عملکرد» در «مولفه های الگوها و دسته بندی ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۰۹

- جدول ۲۲-۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «تداوم دهی» در «مولفه‌های الگوها و دسته‌بندی‌ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۱۰
- جدول ۲۳-۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «استحکام بخشی» در «مولفه‌های الگوها و دسته‌بندی‌ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۱۱
- جدول ۲۴-۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «تاب آوری» در «مولفه‌های الگوها و دسته‌بندی‌ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۱۲
- جدول ۲۵-۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «مدل ذهنی نو» در «مولفه‌های الگوها و دسته‌بندی‌ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۱۲
- جدول ۲۶-۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «ایده محوری در خشان» در «مولفه‌های الگوها و دسته‌بندی‌ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۱۳
- جدول ۲۷-۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «تصمیم حیاتی» در «مولفه‌های الگوها و دسته‌بندی‌ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۱۴
- جدول ۲۸-۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «راهبرد اثربخش» در «مولفه‌های الگوها و دسته‌بندی‌ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۱۴
- جدول ۲۹-۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «حل مسئله اساسی» در «مولفه‌های الگوها و دسته‌بندی‌ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۱۶
- جدول ۳۰-۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «تحول پیشران» در «مولفه‌های الگوها و دسته‌بندی‌ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۱۶
- جدول ۳۱-۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «خلاصیت» ۲۱۸
- جدول ۳۲-۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «بینش» ۲۱۹
- در «جملات و نقل قول‌ها»ی منابع پایه تحقیق ۲۱۹
- جدول ۳۳-۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «هوشمندی» ۲۲۰
- جدول ۳۴-۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «محاسبه‌گری» ۲۲۱
- جدول ۳۵-۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «بازاندیشی آینده» ۲۲۲
- جدول ۳۶-۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «همکاری اثرمند» ۲۲۴
- جدول ۳۷-۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «فرصت جویی پویایی» ۲۲۵
- جدول ۳۸-۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «یادگیری هوشمند» ۲۲۶
- جدول ۳۹-۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «رویکرد نظام‌مند» ۲۲۷

- جدول ۴-۴۰: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «جهت‌بخش» ۲۲۸
- جدول ۴-۴۱: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «منحصر‌ساز» ۲۲۹
- جدول ۴-۴۲: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «متمرکز» ۲۲۹
- جدول ۴-۴۳: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «نوآورانه» ۲۳۰
- جدول ۴-۴۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «چابک» ۲۳۰
- جدول ۴-۴۵: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «چندمنظوره» ۲۳۱
- جدول ۴-۴۶: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «بسیار اثرگذار» ۲۳۱
- جدول ۴-۴۷: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «جریان‌ساز» ۲۳۲
- جدول ۴-۴۸: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «مزیت‌یابی در رقابت» ۲۳۲
- جدول ۴-۴۹: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «موفقیت‌آفرینی در بازار» ۲۳۳
- جدول ۴-۵۰: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «برتری‌بخشی در عملکرد» ۲۳۴
- جدول ۴-۵۱: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «تداوم دهی» ۲۳۴
- جدول ۴-۵۲: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «استحکام بخشی» ۲۳۵
- جدول ۴-۵۳: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «تاب‌آوری» ۲۳۶
- جدول ۴-۵۴: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «مدل ذهنی نو» ۲۳۷
- جدول ۴-۵۵: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «ایده محوری درخشان» ۲۳۷
- جدول ۴-۵۶: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «تصمیم‌حیاتی» ۲۳۸
- جدول ۴-۵۷: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «راهبرد اثربخش» ۲۳۹
- جدول ۴-۵۸: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «حل مسئله اساسی» ۲۳۹
- جدول ۴-۵۹: نتایج تجزیه و تحلیل کدهای پیرامونِ مضمون «تحول پیشران» ۲۴۰
- جدول ۴-۶۰: ویرایش‌های حاصل از دو دور ممیزی بیرونی ۲۵۳
- جدول ۴-۶۱: نتایج تجزیه و تحلیل وضعیت تطابق / تشابه واژگانی مضامین الگوی تفکر راهبردی با تعابیر /
کلیدواژه‌های موجود در کدهای منابع پایه تحقیق ۲۶۴
- جدول ۴-۶۲: جمع‌بندی بررسی «وضعیت تطابق / تشابه / خلق واژگانی مضامین» الگوی تفکر راهبردی با تعابیر /
کلیدواژه‌های موجود در کدهای منابع پایه تحقیق ۲۸۶
- جدول ۴-۶۳: جمع‌بندی نتایج تجزیه و تحلیل انواع کدهای منابع پایه تحقیق ۲۸۸

- جدول ۱-۵: «تعداد مولفه‌ها»، «تعداد جنبه‌های بررسی شده» و «سطح شکت» در الگوها/ دسته‌بندی‌های تفکر راهبردی منابع پایه تحقیق ۳۰۰
- جدول ۲-۵: رتبه «جنبه‌ها» در الگوی تحقیق ۳۰۷
- جدول ۳-۵: رتبه «کلان‌مضمون‌ها» در الگوی تحقیق ۳۰۸
- جدول ۴-۵: رتبه «مضمون‌ها» در الگوی تحقیق ۳۰۹
- جدول ۵-۵: رتبه «زیرمضمون‌ها» در الگوی تحقیق ۳۱۰
- جدول ۶-۵: رتبه «دهک بالای مضامین» در الگوی تحقیق ۳۱۵
- جدول ۷-۵: رتبه «دهک پایین مضامین» در الگوی تحقیق ۳۱۶

فهرست اشکال

- شکل ۲-۱: الگوی فرآیند تفکر راهبردی (کن ایچی اومای، ۱۹۸۲)..... ۱۸
- شکل ۲-۲: الگوی ویژگی‌های تفکر راهبردی (مینزبرگ، ۱۹۹۵)..... ۱۹
- شکل ۲-۳: الگوی توانایی تفکر راهبردی (پله‌گرینو، ۱۹۹۶)..... ۲۰
- شکل ۲-۴: سبک تفکر خطی ارسطو (کیلروی و مک‌کینی، ۱۹۹۷)..... ۲۱
- شکل ۲-۵: سبک تفکر پیوندی افلاطون (کیلروی و مک‌کینی، ۱۹۹۷)..... ۲۱
- شکل ۲-۶: الگوی تفکر پیوندی: ذهن یک استراتژیست چگونه کار می‌کند (کیلروی و مک‌کینی، ۱۹۹۷)..... ۲۲
- شکل ۲-۷: الگوی عناصر تفکر راهبردی (لیدکا، ۱۹۹۸)..... ۲۳
- شکل ۲-۸: الگوی چندسطحی تفکر راهبردی (بن، ۲۰۰۵)..... ۲۴
- شکل ۲-۹: الگوی مهارت‌ها و ابزارهای تفکر راهبردی (ووتون و هورن، ۲۰۱۰)..... ۲۵
- شکل ۲-۱۰: الگوی مقدمات و برآمدهای تفکر راهبردی (موون، ۲۰۱۳)..... ۲۶
- شکل ۲-۱۱: شیوه جنبه‌محور در حل مسئله تحقیق و عناوین جنبه‌های چهارگانه الگوی تحقیق..... ۲۷
- شکل ۳-۱: پیوستار «کد به نظریه» در تحقیق کیفی (سالدانا، ۲۰۲۱)..... ۱۵۵
- شکل ۳-۲: سطح انتزاع در روش ترکیب مضمونی (کروزس و دیبا، ۲۰۱۱)..... ۱۵۶
- شکل ۴-۱: تعداد مضامین الگوی تفکر راهبردی در جنبه‌های چهارگانه..... ۱۸۲
- شکل ۴-۱: چهار جنبه و سه سطح تفکر راهبردی در پژوهش حاضر..... ۲۴۳
- شکل ۴-۲: الگوی تفکر راهبردی به روش ترکیب مضمونی (نقشه مضمونی)..... ۲۴۸
- شکل ۴-۳: دیاگرام جستجو و انتخاب منابع پایه تحقیق..... ۲۸۳
- شکل ۵-۱: رویکرد جنبه‌محور در حل مسئله تحقیق..... ۳۲۰

فصل اول

کلیات تحقیق

مقدمه

این فصل به دنبال آن است تا بیان کند که تحقیق حاضر به دنبال چیست و چرا تیم تحقیق، انجام آن را مهم و ضروری می‌داند. در این راستا، ابتدا مسئله تحقیق بیان می‌شود و وجه تمایز آن با تحقیقات مشابه پیشین، برشمرده می‌شود؛ سپس ضرورت و اهمیت انجام تحقیق شرح داده شده و به دنبال آن، هدف‌ها و سوالات تحقیق بیان می‌شوند.

۱-۱- بیان مسئله

مروری بر ادبیات راهبرد نشان می‌دهد که از دهه ۸۰ میلادی و در پی تحولات و تلاطم‌های محیط کسب‌وکار، رویکردهای کلاسیک برنامه‌ریزی و مدیریت راهبردی، عموماً اثربخشی چندانی نداشته و نیاز به استفاده از مفاهیم تفکر راهبردی بیشتر شده‌است. بررسی ادبیات تفکر راهبردی، به روشنی نشان می‌دهد که بهره‌مندی از تفکر راهبردی در مدیران و رهبران سازمان، نقش مهمی در خلق استراتژی اثربخش دارد؛ مینزبرگ (۱۹۹۱) در این رابطه می‌گوید: «چالش اصلی در ساخت استراتژی، در کشف ناپیوستگی‌های ظریفی است که ممکن است آینده یک کسب‌وکار را متحول کند و تنها یک ذهن تیز که در تماس با موقعیت باشد، به کشف آن اهمیت می‌دهد».

به‌رغم این، تفکر راهبردی همچنان مفهومی پیچیده و مبهم در میان مدیران سازمان‌ها و حتی دانش‌پژوهان مدیریت راهبردی است و عموماً برداشت روشن و مشخصی از آن مشاهده نمی‌شود؛ از سوی دیگر، پراکندگی و تشتت واژگانی موجود در ادبیات تفکر راهبردی نیز به این موضوع دامن زده‌است.

مسئله این تحقیق را می‌توان در محورهای اصلی ذیل، دسته‌بندی و بیان نمود:

- تفکر راهبردی مقوله‌ای کلیدی است که همچنان در هاله‌ای از ابهام است.
- تفکر راهبردی مفهومی پیچیده و چندوجهی است و باید از جنبه‌های مختلف و در سطوح مختلف، بدان پرداخت.
- تفکر راهبردی دچار پراکندگی و تشتت واژگانی غیرضروری است و به ایجاد ادبیات مشترک نیاز دارد. در ادامه و در راستای بیان منظم مسئله این پژوهش و انسجام بحث، به طرح مسئله تحقیق در هریک از محورهای فوق‌الذکر، می‌پردازیم.

- تفکر راهبردی مقوله‌ای کلیدی است که همچنان در هاله‌ای از ابهام قرار دارد.

تفکر استراتژیک، مدت‌هاست که به‌عنوان یک برگ‌برنده و ابزاری مهم برای کارآمدی سازمان‌ها در عرصه رقابت شناخته می‌شود. لیکن هنوز این مهارت برای بسیاری از مدیران ابهام‌آمیز است (استیسی^۱، ۲۰۱۶). ابهام در

^۱ Stacey, R.

برداشت و فهم مبهم تفکر راهبردی، در تعامل با مدیران سازمان‌های ایرانی به کرات مشاهده می‌شود. این مسئله حتی در میان دانشگاهیان نیز وجود دارد؛ به گونه‌ای که در مباحثه محقق با برخی اساتید مدیریت راهبردی، به رغم وجود برخی اشتراکات در نظرات ایشان در مورد مفهوم تفکر راهبردی، لیکن اختلاف نسبتاً زیادی نیز مشاهده می‌شود. در زمینه تفکر راهبردی و مفهوم آن، تعاریف و مدل‌های متفاوتی در ادبیات موضوع مشاهده می‌شود. این تحقیق، یکصد و پنج الگو/ دسته‌بندی تفکر راهبردی را در طول بیش از چهل سال گذشته مورد بررسی قرار داده است و مطالعه پیشینه نظری و ادبیات تفکر راهبردی، نمایانگر تشنگی آرا و پراکندگی در نوع و زاویه نگاه صاحب‌نظران نیز است؛ به گونه‌ای که برداشتی قابل فهم و واضح از مفهوم تفکر راهبردی را هموار نمی‌سازد.

این مسائل باعث شده است که امکان تفهیم و تفاهم، یادگیری و آموزش و نیز ترویج تفکر راهبردی در میان دانشجویان، دانش‌پژوهان و مدیران سازمان‌ها، در عمل با معضل مواجه گردد. از سوی دیگر، ابهام موجود و نپرداختن به شفاف‌تر شدن مفهوم تفکر راهبردی، راه تعمیق در پژوهش‌های مربوط به تفکر راهبردی را با دشواری‌هایی مواجه کرده است و این امر، در تکرار غیرارزش‌افزا و مکرر برخی مولفه‌های تفکر راهبردی در تحقیقات، کاملاً مشهود است. به رغم این که این موضوع، به پیچیدگی ذاتی تفکر راهبردی نیز می‌تواند مربوط باشد، لیکن بررسی ادبیات موضوع نشان می‌دهد که پراکندگی در ادبیات، نگاه تک‌منظری، غیرعمیق و غیر کاربردی اغلب پژوهش‌ها، عملاً در دامن زدن به ابهام غیر ضروری در مفهوم تفکر راهبردی، نقشی اساسی داشته است.

از سوی دیگر، نوع‌شناسی الگوها و دسته‌بندی‌های تفکر راهبردی موجود در ادبیات، نمایانگر تعدد و تنوع نوع نگاه به مفهوم تفکر راهبردی است. به گونه‌ای که برخی مدل‌ها، به فرایند و نحوه شکل‌گیری تفکر راهبردی توجه دارند؛ بعضی دیگر از مدل‌ها به ویژگی‌ها و مشخصات تفکر راهبردی می‌پردازند؛ برخی دیگر از مدل‌ها تنها به سطوح تفکر راهبردی اشاره دارند و بعضی دیگر از مدل‌ها با اتخاذ رویکردهای عمومی بدون این که مشخص نمایند از چه جنبه^۲ و یا زاویه دیدی به تفکر راهبردی می‌نگرند، سعی در تبیین مفهوم تفکر راهبردی در قالب اجزا و مولفه‌های تشکیل‌دهنده آن دارند؛ و در این میان، به رغم وجود ابهام در مفهوم تفکر راهبردی، برخی دیگر از تحقیقات با ارائه یک سری از فرامین و دستورها، سعی در کاربردی‌سازی تفکر راهبردی دارند. در مجموع، بررسی ساختار نیافته^۳ تفکر راهبردی، به صورت بارزی در ادبیات موضوع مشاهده می‌شود و پژوهشی نظام‌مند^۴ و ساختاریافته که بتواند به این آشفتگی‌ها نظم هدف‌مند دهد، می‌تواند در ابهام‌زدایی از این مفهوم کلیدی مدیریت راهبردی، نقشی مهم ایفا کند.

^۲ aspect

^۳ unstructured

^۴ systematic

▪ تفکر راهبردی مفهومی پیچیده و چندوجهی است و باید از جنبه‌های مختلف و در سطوح مختلف بدان پرداخت.

برای شناخت کامل تفکر استراتژیک، تلاش فراوانی لازم است لیکن می‌توان با تلاش در جهت شناخت مرزهای تفکر استراتژیک، شمایی کلی و واضح‌تر از این مقوله به دست آورد (استیسی، ۲۰۱۶). به‌رغم این که تفکر راهبردی، مفهومی پیچیده و بالاحص «چندوجهی» است، اغلب الگوهای تفکر راهبردی تنها از یک جنبه و اکثراً هم بدون شفاف‌کردن آن جنبه، به این مفهوم چندوجهی می‌پردازند؛ گفتنی است اغلب پژوهش‌های موجود در زمینه تفکر راهبردی مستقیماً از سطح مولفه‌ها وارد بحث شده و به جنبه‌ها و سطوح مختلف تفکر راهبردی توجه چندانی ندارند.

بررسی پیشینه نظری و ادبیات موضوع نشان می‌دهد که فراوانی جنبه «شکل‌گیری» و نیز جنبه «ویژگی»ها در مدل‌های موجود تفکر راهبردی، بیش از سایر جنبه‌هاست. در این میان به جنبه‌های دیگر مانند جنبه «کارکرد» و یا جنبه «رُخ‌نما»ی تفکر راهبردی که می‌تواند به فهم تفکر راهبردی کمک شایانی نماید، توجه کمتری شده‌است؛ البته همان‌طور که ذکر شد، در اغلب موارد موضع پژوهش در تبیین این جنبه‌ها نامشخص بوده و رویکرد پژوهش در شفاف‌کردن زاویه نگاه خود به تفکر راهبردی نیز مغفول مانده‌است.

رویکرد جنبه‌محور^۵ به مفهوم تفکر راهبردی می‌تواند در تبیین و فهم این مقوله پیچیده و چندوجهی راه‌گشا باشد؛ این امر می‌تواند در بکارگیری مفهوم تفکر راهبردی در عرصه عمل و کاربردی‌سازی آن نیز کمک شایانی نماید. بنابر این قبل از ورود به شناخت مفهوم تفکر راهبردی در سطح اجزای تشکیل‌دهنده آن، لازم است با مقوله جنبه که زاویه نگاه ما را برای تبیین این مفهوم مشخص می‌سازد، وارد بحث شد. گفتنی است نحوه تعیین جنبه‌ها در بررسی تفکر راهبردی نیز خود اهمیتی کلیدی دارد که می‌بایست منطقی و مبنایی درست و قابل فهم داشته باشد. در این راستا، دسته‌بندی صحیح و جانمایی اجزای الگوها/دسته‌بندی‌های تفکر راهبردی پیشین، می‌تواند در دستیابی به جنبه‌های موردنیاز این پژوهش راه‌گشا باشد (جدول ۵-۲)؛ از سوی دیگر، ایجاد سهولت در فهم و کاربردی‌سازی تفکر راهبردی نیز نکاتی است که در تعیین این جنبه‌ها، باید مدنظر قرار گیرد.

▪ تفکر راهبردی دچار پراکندگی و تشتت واژگانی غیرضروری است و به ایجاد ادبیات مشترک نیاز دارد.

برداشت نادرست از مفهوم تفکر استراتژیک در میان مدیران سازمان‌ها، مانعی برای دستیابی ایشان به منافع ناشی از تفکر استراتژیک است. بنابر این تلاش برای رها کردن ایشان از سردرگمی و پریشانی در این خصوص، ضروری است (استیسی، ۲۰۱۶). بررسی مدل‌های تفکر راهبردی پیشین، نشان‌گر پراکندگی و تشتت واژگانی در بیان مفاهیم مشترک و یا نزدیک به هم در تلاش‌های پژوهش‌گران است. این مسئله نه تنها به ابهام بیشتر

^۵ aspect-based

در فهم تفکر راهبردی دامن می‌زند بلکه در ایجاد فهم مشترک در مورد تفکر راهبردی نیز مشکل ایجاد می‌کند. این مسئله با رویکرد ساختارنیافته برخی مدل‌های پیشین تفکر راهبردی، شدت یافته‌است؛ از سوی دیگر، برخی واژگان و مفاهیم نزدیک به هم که اغلب به جای هم به کار برده می‌شوند نیز به این مسئله دامن زده‌است. بنابراین الگویی نظام‌مند که بتواند از جنبه‌های مشخص و شفاف به تفکر راهبردی پرداخته و در هر جنبه نیز بتواند به جمع‌بندی ساختارنیافته و منظم از نظرات و ادبیات پراکنده و متشتت موجود همت گمارد، می‌تواند نقشی کلیدی در ابهام‌زدایی از مفهوم تفکر راهبردی ایفا نموده و پایه‌ای برای ایجاد زبان مشترک و ارتقای نظام‌مندی در ادبیات تفکر راهبردی شود. این امر می‌تواند به تسهیل در فهم، آموزش و ترویج تفکر راهبردی، کمک کرده و زمینه سهولت گفتمان در میان صاحب‌نظران دانشگاهی، مشاوران و مدیران شرکت‌ها را فراهم آورده و به کاربردی‌سازی مفهوم تفکر راهبردی در سازمان‌ها نیز کمک شایانی نماید.

۱-۲- اهمیت و ضرورت موضوع

اهمیت و ضرورت موضوع این تحقیق را می‌توان در محورهای اصلی ذیل دسته‌بندی و بیان نمود:

▪ درک، مفاهیم و نیز آموزش تفکر راهبردی در عمل با دشواری روبروست و نیاز به تسهیل دارد.

مصاحبه‌های میدانی پژوهش‌گر با برخی از اساتید مدیریت راهبردی، بیان‌گر این است که درک، مفاهیم و آموزش تفکر راهبردی، حتی در محافل دانشگاهی با دشواری و مشکل همراه است.

از دلایل اصلی این مسئله، می‌توان به کمبود منابع آموزشی نظام‌مند و ساختارنیافته که بتواند فهم مقوله پیچیده و چندوجهی تفکر راهبردی را تسهیل نماید، اشاره کرد. پراکندگی موضوعی-مفهومی و رویکرد غیرمنسجم اغلب تحقیقات در تفکر راهبردی، یکی از دلایل این مشکل است که متأسفانه خود را در منابع آموزشی تفکر راهبردی نیز نشان می‌دهد.

این تحقیق سعی دارد با روشی نظام‌مند و ساختارنیافته مفهوم تفکر راهبردی را از جنبه‌های مختلف و در سطوح مختلف موردبررسی قرار دهد و به الگویی نظام‌مند و منسجم برای تفکر راهبردی دست یابد تا بتواند پاسخگوی نیاز مهم و ضروری سازمان‌ها و دانشگاه‌ها در مفاهیم و آموزش تفکر راهبردی باشد. از سوی دیگر، الگوی نظام‌مند و ساختارنیافته منتج از این تحقیق، می‌تواند بستر مناسبی را برای پژوهش‌های آتی مربوط، به صورت جزئی‌تر و معطوف به هدف مشخص، ایجاد نموده و ضمن شفاف‌سازی نظام‌مند مفهوم تفکر راهبردی، حتی‌المقدور مانع تکرار مکررات در الگوهای بعدی شده و پژوهش‌های آتی را به سوی ایجاد ارزش‌افزوده خاص، سوق دهد.

▪ تفکر راهبردی مفهومی کلیدی است که سازمان‌ها در آن ضعف داشته و نیازمند کمک‌اند.

نااطمینانی^۶، تلاطم^۷، پیچیدگی^۸ و آشوب^۹، از ویژگی‌های مهم محیط و شرایط فعالیت سازمان‌ها در عصر کنونی است. امروزه رهبران و مدیران باید آماده مدیریت در چنین شرایط پیچیده و پراشویی باشند (فرازمند^{۱۰}، ۲۰۰۳). محیط کسب‌وکارهای کنونی، بسیار متغیر و پرتلاطم است که چالش‌های زیادی برای بقا و موفقیت سازمان‌ها به وجود آورده است. در این شرایط، استفاده صرف از مدل‌های کلاسیک و یا متداول برنامه‌ریزی راهبردی، کمتر پاسخگوی نیاز سازمان‌ها به راهبرد بوده و پرداختن به مقوله کلیدی تفکر راهبردی، اهمیت مضاعفی پیدا کرده است. از سوی دیگر و در عرصه عمل، تجربه سازمان‌های ایرانی در تدوین راهبرد، نشان‌گر نوعی ابزارزدگی و غلبه شکل بر محتواست. این امر باعث شده است که بسیاری از مدیران از خروجی‌های برنامه‌ریزی راهبردی رضایت نداشته و آن را کمک چندانی به حل مشکل سازمان برای بقا و موفقیت در محیط‌های پرتلاطم کنونی ندانند. از این‌رو، طراحی الگویی نظام‌مند و ساختاریافته می‌تواند مروج تفکر راهبردی بوده، به راهبردسازی در سازمان کمک کرده و پاسخگوی نیاز مهم و ضروری سازمان‌ها برای بقا و موفقیت در محیط‌های کنونی کسب‌وکار باشد. چالشی که تفکرات نوین پیش‌روی تفکرات پیشین می‌گذارد این است که در دنیای پیچیده، تحت مفروضات سنتی، کنترل امکان‌پذیر نیست (استیسی، ۲۰۱۶). تفکر راهبردی مربوط به این موضوع است که رهبران برای مسائل مهم و کلیدی سازمان، چه تصمیماتی می‌گیرند. بنابر این، ترویج و تقویت تفکر راهبردی در میان رهبران و مدیران سازمان‌ها، بسیار حیاتی و راه‌گشا است و کمک شایانی به پایداری و پیشرفت سازمان‌ها می‌کند.

۱-۳- هدف‌های تحقیق

این تحقیق به دنبال آن است که با روش ترکیب مضمونی^{۱۱}، عوامل (مضامین) تشکیل‌دهنده تفکر راهبردی را در جنبه‌های مختلف و در سه سطح (کلان‌مضمون^{۱۲}، مضمون^{۱۳} و زیرمضمون^{۱۴}) مشخص نموده و در قالب نقشه مضمونی^{۱۵} (الگوی تحقیق) ارائه نماید. گفتنی است که در انجام این تحقیق از نظرات متخصصان مربوط در فرایند ممیزی بیرونی بهره گرفته می‌شود.

لازم به ذکر است، نتایج موردانتظار از این تحقیق موارد ذیل هستند:

۱. شناسایی جنبه‌های تفکر راهبردی سازمان

^۶ uncertainty

^۷ turbulence

^۸ complexity

^۹ chaos

^{۱۰} Farazmand, A.

^{۱۱} thematic synthesis method

^{۱۲} higher order theme

^{۱۳} theme

^{۱۴} sub theme

^{۱۵} thematic map

۲. شناسایی عوامل تشکیل‌دهنده (کلان‌مضمون‌ها، مضمون‌ها و زیرمضمون‌ها) تفکر راهبردی سازمان در هر جنبه

۴-۱- پرسش‌های تحقیق

۴-۱-۱- پرسش اصلی تحقیق

۱- صورت‌بندی الگوی تفکر راهبردی سازمان چیست؟

۴-۱-۲- پرسش‌های فرعی

۱. جنبه‌های الگوی تفکر راهبردی سازمان کدامند؟

۲. عوامل تشکیل‌دهنده (کلان‌مضمون‌ها، مضمون‌ها و زیرمضمون‌ها) هر جنبه از الگوی تفکر راهبردی سازمان کدامند؟

۵-۱- شرح واژه‌ها و اصطلاحات تحقیق

مضمون: مضمون برآیندی از کدگذاری، مقوله‌بندی یا تأملی تحلیلی است (سالدانا^{۱۶}، ۲۰۲۱)؛ یک مضمون تعبیر یا جمله‌ای است که فرایندهای ضمنی‌تر و پوشیده‌تر را توضیح می‌دهد (راسمن و رالیس^{۱۷}، ۲۰۱۱).

۶-۱- محدودیت‌های تحقیق

در طول مدت پژوهش، پاندمی کرونا رخ داد که محدودیت‌های اعمال‌شده در پروتکل‌های بهداشتی، که برخی جلسات حضوری را در انجام پژوهش با دشواری روبه‌رو کرد؛ همچنین پژوهش‌گر در طول انجام این پژوهش، به بیماری یک صعب‌العلاج دیگر مبتلا شد که طول درمان آن (به مدت یک سال و نیم)، به نوبه خود باعث طولانی‌تر شدن پژوهش شده و برخی تعاملات حضوری را برای پیشبرد کار با دشواری مضاعف روبرو کرد.

۷-۱- جمع بندی

در این فصل به بیان مسئله، ضرورت، اهمیت، هدف‌ها و پرسش‌های تحقیق پرداخته شد؛ فصل‌های آتی، گام‌به‌گام در راستای پاسخ به پرسش‌های تحقیق، پیش می‌روند. مشخصاً در فصل بعدی، با بررسی نظام‌مند

^{۱۶} Saldaña, J.

^{۱۷} Rossman, G. B., & Rallis, S. F.

ادبیات تفکر راهبردی (از ابتدای سال ۱۹۸۰ تا انتهای ۲۰۲۱ میلادی)، به چارچوب نظری و پیشینه تحقیق
می‌پردازیم.